

Lausunto

23.06.2025

Asia: VN/20253/2024

Lausuntopyyntö: Fossiilittoman jouston työryhmän loppuraportti

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

ABO Energy Suomi Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa Fossiilittoman jouston työryhmän loppuraportista.

Yhdymme Suomen Uusiutuvat ry:n kantaan, että suurimpana puutteena on se, että tukimekanismin vaikutuksia sähkömarkkinaaan ei ole arvioitu. On erittäin tärkeää, että tuen vaikutukset markkinaehtoisten investointien kannattavuuteen ja toteutumiseen tutkitaan ennen mekanismin valmistelun jatkamista. Tuki ei missään tapauksessa saisi vaarantaa markkinaehtoisia investointeja.

Yhdymme myös Fingridin kantaan, että jouston kyky käynnistyä nopeasti on huomioitava ja sitä tulee olla saatavilla ympäri vuoden. Nopeasti käynnistyvän jouston tukitarpeesta on tosin esitetty erilaisia näkemyksiä, joten soveltuvien joustoinvestointien toteutuminen markkinaehtoisesti tulisi mallintaa ja tutkia yksityiskohtaisesti tuen jatkotyöstön yhteydessä. Ympärivuotisen ja nopeasti käynnistyvän jouston tarvetta tukevat lähivuosilta löytyvät useat merkittävät esimerkit; 2023 joulukuun Fenno-Skan 1 yhteyden vika, 2024 joulukuun EstLink 2 kaapelin vaurio, sekä 2024 Olkiluoto 3:n vuosihuollon venyminen. Lisäksi 2025 kevään kehysriihessäkin on esitetty tavoitteeksi saada ”sähkömarkkinoille mukaan nopeammin käynnistyvää kapasiteettia, kuten moottorivoimalaitokset ja kaasuturbiinit.”, mikä on linjassa järjestelmän nykytarpeiden kanssa.

Maksimitehon rajoitusta 150 MW:iin tulisi harkita uudelleen laajemman analyysin avulla. Mahdollisuudet kapasiteetin kytkemiselle ovat hyvin rajoitetut nykypäivänä, joten maksimitehon rajoitus 150 MW:iin saattaisi pois sulkea osan tarvittavista investoinneista. Maksimitehon rajoitus ei myöskään poissulje mahdollisuutta rakentaa joustavaa kapasiteettia maantieteellisesti lähelle toisiaan, sillä suurempikin joustokapasiteetti on mahdollista pilkkoa useampaan osaan ja liittää nämä osat eri liittymispisteisiin. Täten muita mahdollisuuksia maantieteelliselle hajauttamiselle tulee tarkastella.

Nostamme myös huolen sijaintiin liittyvään pisteytykseen. Ehdotuksessa on viitattu Fingridin esittämiin kulutus- ja tuotantopainotteisiin alueisiin. Näiden rajausten käyttäminen tulisi aiheuttamaan haasteita, sillä rajat voivat muuttua merkittävästi yllättävän nopeassa aikataulussa.

Kuten Suomen Uusiutuvat ry:kin on lausunut, tukimekanismin rahoituksen tulee olla voimassa olevien lakien mukainen. Työryhmä on esittänyt, että kulut katetaan valtion budjetista, mutta puoliväliriihen linjausten mukaan ne olisi tarkoitus kerätä sähkönkäyttäjiltä. On huomattava, että vastaavanlainen esitys tehtiin myös syöttötariffijärjestelmästä, jolloin oikeusministeriö linjasi tällaisen maksun olevan veron kaltainen ja siten sen kerääminen olisi mahdollista vain valtion viranomaisen kautta.

Tuen piiriin soveltuvat teknologiat, niiden kypsyys, sekä kustannukset tulee jatkotyössä arvioida ja huomioida hyvin huolellisesti, jotta tuen halutut vaikutukset saavutetaan riittävän nopeasti. Lisäksi on olennaista, että mekanismin kustannukset suhteessa sen tuottamiin hyötyihin arvioidaan kokonaisuutena ja tasapainotetaan tarvittaessa. Kustannustehokkuuden varmistamiseksi mekanismin toteutusta tulisi optimoida kaikin keinoin. Yksi mahdollisuus tähän on Itä-Suomen avautuminen tuulivoimarakentamiselle, mikä voisi vähentää tarvittavan joustokapasiteetin määrää edistämällä tuotannon alueellista hajauttamista ja tasaisempaa tuotantoprofiilia.

Koivuniemi Aapo
ABO Energy Suomi Oy